

04.10.2022

Платіжна дисципліна в ОСББ, робота з боржниками та робота судів в умовах воєнного стану

Які питання сьогодні розглянемо?

- Поширені міфи мирного та воєнного часу щодо сплати внесків в ОСББ
- Загальні умови запровадження і сплати внесків в ОСББ
- Особливості роботи судів та державних виконавців в умовах воєнного стану
- Рубрика "Свіжі новини"

Свіжі новини

- **30.09.2022** року **опубліковано** Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06 вересня 2022 року № 2573-IX
- Набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та **вводиться в дію через 12 місяців** з дня набрання ним чинності
- "Узаконення" обов'язковості карантинних обмежень
- **Заборона ремонтних робіт**, що супроводжуються шумом: у робочі дні з **21 години до 8 години**, а у святкові та неробочі дні – **цілодобово**
- У "дозволені" години шум не повинен перевищувати державних медико-санітарних нормативів
- Про початок ремонтних робіт – обов'язково попереджати мешканців уїх прилеглих квартир

Поширені міфи мирного та воєнного часу щодо сплати внесків в ОСББ

Міф 1: "Зараз всюди форс-мажор"

Суть міфу:

- "Повномасштабне вторгнення – це форс-мажор, який звільняє від усіх зобов'язань. Навіть Торгово-промислова палата так каже"

Насправді:

- Мова про звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання, а не про звільнення від самого зобов'язання
- Боржник має **довести зв'язок** між форс-мажором і неможливістю виконання зобов'язання
- [Лист Торгово-промислової палати від 28.02.2022](#) не може підтвердити форс-мажор в прив'язці до конкретного зобов'язання
- Є позиція Верховного Суду України ([постанова від 12.04.2017 в справі № 913/869/14](#)), що **форс-мажор не звільняє від сплати інфляційних втрат і 3% річних** (ст. 625 ЦК України)
- **Висновок: платити внески зобов'язані всі!**

Міф 2: "Зараз дозволили не платити"

Суть міфу:

- "Кабмін дозволив не платити за комуналку. Старі борги списали"

Насправді:

- [ПКМУ від 5 березня 2022 р. № 206](#) заборонила не нарахування **плати за житлово-комунальні послуги**, а нарахування **штрафів, пені, інфляційних нарахувань, процентів річних, припинення/призупинення надання ЖКП за несвоєчасну оплату**
- ПКМУ говорить лише про **плату за ЖКП, а не внески в ОСББ**
- Про списання боргів узагалі не йдеться

Врахуйте:

- Кабмін не має таких повноважень згідно з законом "[Про правовий режим воєнного стану](#)", тому зазначені обмеження взагалі ставляться під сумнів
- П.18 [Прикінцевих положень](#) ЦК України звільнив від пені, штрафів, інфляційних нарахувань, 3% річних за кредитами (позиками), але не від відсотків за користування кредитом

Міф 3: "Заборонили примусове стягнення"

Суть міфу:

- "Верховна Рада заборонила стягувати всі борги / борги за ЖКП"

Насправді – низка тимчасових винятків у п.10-2 Прикінцевих положень Закону "Про виконавче провадження":

- Припиняється звернення на зарплату, пенсію, інший дохід боржника (але з рахунку/картки стягувати можна)
- Зупиняється вчинення виконавчих дій зі стягнення заборгованості за ЖКП в тергромадах у районах воєнних дій, або які були/є в окупації, оточенні, або коли стягнення на пошкоджене/знищене житло-місце постійного проживання

Врахуйте:

- Звернення на зарплату, інший дохід – це відрахування під час виплати (роботодавцем), а не з "зарплатної картки"
- Вище мова про **плату за ЖКП**, а не **внески в ОСББ**
- Ці обмеження не впливають на розгляд справ судами
- Виконавці й далі працюють

Міф 4: "Суди й виконавці не працюють"

Суть міфу:

- "На воєнний час суди і виконавці припинили роботу"

Насправді:

- На вільній території працюють суди
- На вільній території працюють і державні, і приватні виконавці
- Щодо територій бойових дій / під окупацією – визначається територіальна підсудність / передислоковуються підрозділи ДВС

Міф 5: "Власник за кордоном / невідомо де - не можемо подати позов"

Суть міфу:

- "Як подавати позов, коли не знаємо, куди слати?"

Насправді:

- Ст.ст. 28, 128, 130 ЦПК України передбачають, як подати і розглянути позов у таких випадках
- Це – робота вашого юриста

Міф 6: "Власник невідомий = у квартири немає власника"

Суть міфу:

- "Чого судитися, як ми не знаємо з ким?"

Насправді:

- Власника не може не бути
- Перевірити реєстр речових прав - інформацію з БТІ
- Ініціювати прийняття безхазяйного майна (ст.335 ЦК України), відумерлої спадщини (!) (ст. 1277 ЦК України) у комунальну власність
- Заявити вимоги спадкоємцям

Міф 7: "Зі смертю боржника помирають борги"

Суть міфу:

- "Я скоро помру, мені все одно" / "Мама/тато помре, а ми за їхні борги не відповідатимемо"

Насправді:

- Борги дістаються спадкоємцям (ст.ст. 1218, 1281 ЦК України)
- Кредитор повинен пред'явити вимоги до спадкоємців не пізніш як протягом 6 місяців відколи дізнався чи повинен був дізнатися про прийняття спадщини / отримання свідоцтва про право на спадщину

Врахуйте:

- Хто ще з повнолітніх проживає в квартирі?

Міф 8: "З неповнолітніх борг не стягнеш"

Суть міфу:

- "На неповнолітніх не подаси до суду, і майна вони не мають"

Насправді:

- Неповнолітні - такі самі власники, як і повнолітні
- Їх представляють законні представники, опікуни
- Вони мають майно - квартиру

Враxуйте:

- Повнолітні члени сім'ї також відповідають за утримання будинку

Ст. 156 ЖК УРСР:

“Повнолітні члени сім'ї власника зобов'язані брати участь у витратах по утриманню будинку (квартири) і придомової території та проведенню ремонту”

Міф 9: “З мене взяти нічого” / “мені все одно” / “на житло стягнення не звертають”

Суть міфу:

- "Я нічого не маю, крім квартири, а вона – моє єдине житло"

Насправді:

- НЕ ФАКТ
- Стягнення можна звернути на рахунки, транспорт, інше рухоме і нерухоме майно
- Накладається арешт на майно (ст. 56 закону про виконавче провадження)
- Звернення стягнення на житло дозволено
- Звернення стягнення на єдине житло допускається, якщо борг перевищує 20 м.з.п. (ст. 48 закону про виконавче провадження)

Врахуйте:

- Працює [Єдиний реєстр боржників](#)
- Є повнолітні члени сім'ї (дружина, діти, батьки, можливо інші особи, що постійно разом проживають і ведуть спільне господарство) або будуть спадкоємці

Міф 10: "Після продажу квартири борг не стягнеш"

Суть міфу:

- "Я не відповідаю за борги попереднього власника" / "То вже не моя квартира"

Насправді:

- Борги за утримання/управління до 1 липня 2015 року лишаються за попереднім власником
- Борги за утримання/управління з 1 липня 2015 року дістаються новому власнику (ст.7 Закону "Про особливості...")

Врахуйте:

- В управителів так не вийшло – бо зобов'язання *за договором*

**Закон "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку"-
[ст. 7](#)**

"У разі відчуження квартири чи нежитлового приміщення новий власник набуває усіх обов'язків попереднього власника як співвласника"

Міф 11: “Поки війна, то строки спливуть”

Суть міфу:

- "Поки діють всі оті заборони, я пережду, поки сплине позовна давність"

Насправді:

- Закон від 15.03.2022 № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» **продовжив позовну давність на час дії воєнного стану**

ЦК України – п.19 [Прикінцевих та перехідних положень](#):

"У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану строки, визначені статтями 257-259, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, продовжуються на строк його дії."

Міф 12: “Обійдемося без юриста” / “юрист усе вирішить”

Суть міфу:

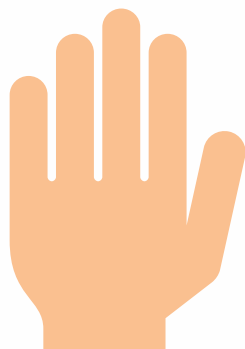
- "За що гроші платити?" / "Ми бідні" / "Зробимо абияк, а коли що – наймемо юриста"

Насправді:

- Без правничої допомоги ОСББ, будучи правим по суті, може програти через незнання процесуальних норм
- Правничу допомогу слід щороку передбачати в кошторисі
- Найкращі юристи будуть безсилі, якщо ОСББ неправильно веде роботу

Поширені міфи мирного та воєнного часу щодо сплати внесків в ОСББ: а які міфи чули ви?

Загальні умови запровадження і сплати внесків в ОСББ

Витрати на управління багатоквартирним будинком

Витрати на управління...

- ...визначаються співвласниками
- ...є обов'язковими витратами співвласників
- ...можуть нестися в різних формах (плата управителю, **різноманітні** внески в ОСББ тощо)
- ...це взагалі **будь-які** витрати співвласників, пов'язані з вчиненням дій щодо реалізації прав та виконання обов'язків співвласників багатоквартирного будинку

Хто вирішує, скільки і як платити?

Ст. 10 Закону про ОСББ:

Виключна компетенція загальних зборів:

- затвердження **кошторису**, балансу об'єднання та річного звіту
- визначення **порядку сплати, переліку та розмірів*** внесків і платежів співвласників

* більшістю в 2/3 голосів

Стандартний пакет фінансових рішень

- 1. Затвердження кошторису**
(скільки коштів треба)
- 2. Затвердження переліку і розмірів внесків**
(як ті кошти, що треба, ділимо між собою)
- 3. Затвердження порядку сплати внесків**
(з якою регулярністю і в який спосіб збираємо кошти, які нам потрібні)

Протокол загальних зборів

1. Затвердити кошторис (додається)
2. Затвердити внески:
  - на утримання в розмірі 7 грн/м.кв.
  - у ремонтний фонд в розмірі 1 грн/м.кв.
3. Встановити, що внески сплачуються щомісяця не пізніше 20 числа поточного місяця

Кошторис: загальна логіка

- Основний фінансовий документ ОСББ
- Визначає загальну потребу в коштах
- Санкціонує загальний та постатейний обсяг витрачання коштів правлінням
- Пов'язує доходи і витрати - забезпечує цільовість використання коштів
- **Складається обов'язково**

Загальний фонд	
Доходи	120000,00
Витрати	120000,00

Ремонтний фонд	
Доходи	12000,00
Витрати	12000,00

Резервний фонд	
Доходи	1200,00
Витрати	xxxx

Два головні принципи розподілу витрат (визначення розміру внесків)

Ст. 20 Закону про ОСББ:

Частка співвласника у загальному обсязі внесків і платежів на утримання, реконструкцію, реставрацію, проведення поточного і капітального ремонтів, технічного переоснащення спільного майна у багатоквартирному будинку встановлюється **пропорційно до загальної площі квартири (квартир) та/або нежитлових приміщень, що перебувають у його власності.**

Ст. 12 Закону "Про особливості...":

Невикористання власником належної йому квартири чи нежитлового приміщення або **відмова від використання спільного майна не є підставою для ухилення від здійснення витрат на управління багатоквартирним будинком.**

"Площа, що платить"

Техповерх 100 м.кв.		
Житлове (квартира) 40 м.кв.	Сходи 20 м.кв.	Житлове (квартира) 40 м.кв.
Житлове (квартира) 40 м.кв.	20 м.кв.	Житлове (квартира) 40 м.кв.
Житлове (квартира) 40 м.кв.	20 м.кв.	Житлове (квартира) 40 м.кв.
Житлове (квартира) 40 м.кв.	20 м.кв.	Житлове (квартира) 40 м.кв.
Нежитлове (магазин) 40 м.кв.	20 м.кв.	Нежитлове (аптека) 40 м.кв.
Підвал 100 м.кв.		

Технічний паспорт

Площа будівлі 700 м.кв.

Площа доп.пр. 300 м.кв.

Площа квартир 320 м.кв.

Площа неж.пр. 80 м.кв.

400 м.кв.

Порядок сплати внесків

- Окремий порядок, затверджений загальними зборами або
- Протокольне рішення
- Протягом певного строку / безстроково
- Разовий / разовий з розстрочкою (розбікою) / періодичний
- На **банківський рахунок**, за якими реквізитами
- В який строк

"Встановити, що внески і платежі співвласників сплачуються співвласниками щомісячно, не пізніше "20" числа поточного місяця, на банківські рахунки Об'єднання, визначені правлінням Об'єднання, у розмірах, визначених загальними зборами Об'єднання."

Як ОМС виконати свій обов'язок перед ОСББ

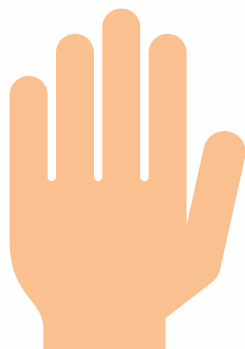
Вчасно і в повній мірі сплачувати внески на утримання і ремонт

- кошторис відповідного ОМС
- обов'язок платити внески заснований на ст.15, ст.20 Закону про ОСББ
- бюджетні організації закладають сплату внесків за **КЕКВ 2800**, в бухобліку - на рахунку **685** "Розрахунки з іншими кредиторами" (а не 631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками")

...або забезпечити їх сплату орендарями

- умова договору з наймачем/орендарем

Загальні умови запровадження і сплати внесків в ОСББ: а який ваш досвід?

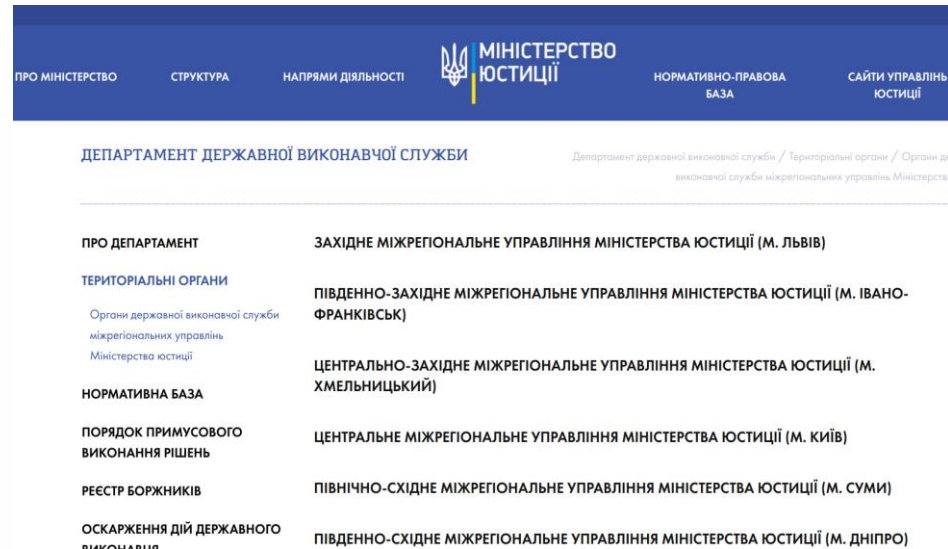

Особливості роботи судів та державних виконавців в умовах воєнного стану

Виконавці – працюють!

- Працюють державні виконавці
- Працюють приватні виконавці (з обмеженнями)
- Територіальні органи з зони бойових дій / окупованих територій передислоковані (див. [сайти теруправлінь юстиції](#) – розділ "Структура")

ПРО МІНІСТЕРСТВО   СТРУКТУРА   НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ   МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ   НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА   САЙТИ УПРАВЛІнь ЮСТИЦІЇ

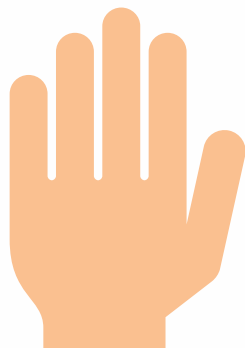
ДЕПАРТАМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ   Департамент державної виконавчої служби / Територіальні органи / Органи державної виконавчої служби мікререгіональних управлінь Міністерства

ПРО ДЕПАРТАМЕНТ	ЗАХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ЛЬВІВ)
ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОРГАНИ <small>Органи державної виконавчої служби мікререгіональних управлінь Міністерства юстиції</small>	ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК)
НОРМАТИВНА БАЗА	ЦЕНТРАЛЬНО-ЗАХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ)
ПОРЯДОК ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ	ЦЕНТРАЛЬНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. КИЇВ)
РЕЄСТР БОРЖНИКІВ	ПІВНІЧНО-СХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. СУМИ)
ОСКАРЖЕННЯ ДІЙ ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЦІВ	ПІВДЕННО-СХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ДНІПРО)

Підсумки

- **Позиція судів: всі співвласники зобов'язані [безумовно] сплачувати внески**
- Народні міфи боржників – таки лише міфи
- Українське законодавство передбачає достатній (і не гірший, ніж у інших країнах) набір інструментів для стягнення внесків у судовому порядку
- **Практику роботи і судову практику формуємо ми**
- Звертатися до суду слід вчасно і невідворотно – навіть у воєнний час
- Слід мати рішення суду, а з виконанням розберемося як не до, то після Перемоги
- Слід користуватися правничою допомогою

Особливості роботи судів та державних виконавців в умовах воєнного стану: а яку пораду дасте ви?

Дякую за увагу!